

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин та міжнародного права

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов
«__» _____ 2017 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вчена рада Факультету права та
міжнародних відносин

Вчений секретар

Н.М. Громова
Протокол № 5 від 15.02.2017 р.

ПРОГРАМА
комплексного тестового іспиту

Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Галузь знань	0302 Міжнародні відносини
Напрямок підготовки	6.030204 Міжнародна інформація

Розглянуто і затверджено
на засіданні кафедри міжнародних
відносин та міжнародного права
Протокол № 7 від 9 лютого 2017 р.
Завідувач кафедри
доктор економічних наук, професор
О. В. Гаврилюк

Київ 2017

1. Пояснювальна записка

Програма комплексного тестового іспиту з міжнародної інформації (далі - Програма) є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою міжнародних відносин та міжнародного права на основі ОПП бакалавра напряму підготовки 6.030204 «Міжнародна інформація» галузі знань 0302 «Міжнародні відносини» відповідно до затвердженого навчального плану.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра» (лист № 1/9-736 від 06.12.2007 р.).

Комплексний тестовий іспит проводиться за основними дисциплінами навчального плану напряму підготовки 6.030204 «Міжнародна інформація». Випускники ОКР Бакалавр складають комплексний тестовий іспит у вигляді тестів з таких навчальних дисциплін: Міжнародні відносини та світова політика, Дипломатичний протокол та етикет, Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах, Міжнародна інформація, Міжнародні інформаційні системи і технології, Політичне консультування.

Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів на завершальному етапі навчання.

Мета комплексного тестового іспиту - встановити фактичну відповідність рівня освітньої (кваліфікаційної) підготовки студентів вимогам освітньої (кваліфікаційної) характеристики бакалавра.

2. Методика проведення комплексного тестового іспиту з міжнародної інформації

Комплексний тестовий іспит з міжнародної інформації проводиться у тестовій формі. Загальна кількість запитань в одному варіанті становить 70, з них запитань з міжнародної інформації - 20; з міжнародних відносин та світової політики – 10, дипломатичного протоколу та етикету – 10, інформаційно-аналітичної діяльності у міжнародних відносинах – 10, міжнародних інформаційних систем і технології - 10, політичного консультування - 10.

Відповіді на питання білета студент готує письмово на робочому місці. Час виконання завдання - дві академічні години.

Результати складання комплексного тестового іспиту визначаються оцінками: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» і оголошуються в день проведення іспиту після оформлення протоколу засідання ЕК.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за такими критеріями:

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
B	82-89 балів	Дуже добре – виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.
C	75-81 балів	Добре – виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
D	69-74 балів	Задовільно – виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабке застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
E	60-68 балів	Достатньо – виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабке застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
FХ	35-59 балів	Незадовільно – виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

3. ПРОГРАМА

3.1. Міжнародна інформація

Інформаційна парадигма сучасної цивілізації

Світовий інформаційний простір. Безперервне зростання ролі інформації в соціальному та технічному прогресі, вирішенні глобальних проблем. Інформаційний вибух, його основні етапи, причини та наслідки. Проблеми взаємовідносин промислово-розвинених країн та країн, що розвиваються.

Передумови становлення міжнародної інформації як системи наукового пошуку. Основні чинники, які сприяли виникненню міжнародної інформації як науки. Етапи еволюції дисципліни. Проблема багатоваріантності трактувань поняття «інформація». Характеристика визначень «міжнародна інформація». Об'єктно-предметний зміст навчальної дисципліни. Функції та завдання дисципліни.

Джерела та ресурси міжнародної інформації

Загальна характеристика міжнародних комунікацій. Інформаційні потреби адресата в сфері міжнародних відносин. Характеристики інформаційних потреб. Методи вивчення інформаційних потреб. Джерела міжнародної інформації. Характеристика джерел міжнародної інформації. Статус джерела інформації. Надійність джерел інформації. Довіра до джерел інформації. Цінність та вага інформації. Джерела дезінформації. Спеціалізовані джерела інформації. Канали міжнародної інформації. Сутність інформаційних ресурсів. Класифікація інформаційних ресурсів. Ринок інформаційних ресурсів. Інформаційні послуги.

Інформаційний простір

Формування поняття «інформаційний простір» в умовах розвитку інформаційного суспільства. Міжнародна інформаційна сфера та її структура. Структура та функції інформаційного простору. Інформаційне поле та інформаційний потік як складові інформаційного простору. Властивості інформаційного простору. Суб'єкти діяльності в інформаційному просторі. Нові суб'єкти інформаційного простору (соціальні мережі). Проблема «цифрового розриву» в сучасному інформаційному просторі та новий інформаційний порядок. Електронне урядування в інформаційному просторі. Україна в глобальному інформаційному просторі. Канали поширення інформації про державу на міжнародній арені.

Інформаційне суспільство

Причини виникнення інформаційного суспільства, його основні характеристики. Правове оформлення поняття «інформаційне суспільство». Концепції глобального інформаційного (постіндустріального) суспільства в працях Д.Белла, О.Тоффлера, З.Бжезинського, Й.Масуди, Ю.Хаясі, Д.Найсбітта. Порівняльний аналіз американських та японських підходів до інформаційного суспільства. Ознаки інформаційного суспільства. Позитивні та негативні чинники

переходу до інформаційного суспільства. Негативні та позитивні наслідки процесу інформатизації. Передумови переходу України до інформаційного суспільства

Інформаційна політика розвинених держав

Інформаційна політика промислово-розвинених держав. Програма побудови інформаційного суспільства в США. Японська програма - конгломерат інформатизації суспільства. Особливості процесу інформатизації в країнах, що розвиваються. Внутрішні та зовнішні стимули для розвитку інформаційних технологій в країнах, що розвиваються. Форми реалізації інформаційної політики. Основні тенденції розвитку інформаційної галузі країн третього світу. Програми інформатизації провідних держав.

Література:

1. Бебик В.М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік рилейшнз. К.: МАУП, 2005. – 440 с.
2. Боднар І. Р. Міжнародна інформація. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення курсу / І. Р. Боднар. – Львів.: Новий світ-2000. – 2012. – 216 с.
3. Борищполець К.П. Методы политических исследований. - М.: Аспект Пресс, 2005. – 221 с.
4. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. для студентів ВНЗ / В. М. Варенко ; Нац. авіац. ун-т. - Київ : Талком, 2014. - 416 с.
5. Веймер Д.Л., Вайнінг Е.Р. Аналіз політики: Концепції і практика: Пер. з англ. – К.: Основи, 1998. – 654 с.
6. Гондюл В.П., Литвиненко Н.П., Мельничук Н.Б., Майстренко П.П. Математичне моделювання та прогнозування політичних конфліктів у Європі. – К.: ІМВ, 1999. – 106 с.
7. Гондюл, Валерій Петрович. Вступ до спеціальності "Міжнародна інформація": підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. П. Гондюл, М. М. Рижков, О. М. Андреева ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Київ. ун-т, 2009. - 383 с.
8. Демидов В.В. Информационно-аналитическая работа в международных отношениях.-М.: ИНФРА-М, 2013.-199с.
9. Інформаційна безпека: контрманіпулятивні стратегії. - К.: Наша культура і наука, 2003. - 620с.
10. Кашлев Ю., Галумов Э. Информация и PR в международных отношениях. – М.: Известия, 2003. – 432с.

11. Кобець Р. Засади комунікативного супроводу державної політики. – К.: К.І.С., 2013. – 188 с.
12. Краций досвід та практики з моніторингу і оцінювання із залученням зацікавлених сторін / Рудницька Р. – К.: К.І.С., 2013. – 36 с.
13. Кудрявцева, Світлана Павлівна. Міжнародна інформація: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. П. Кудрявцева, В. В. Колос. - 2-ге вид. - К: Слово, 2008.– 400 с.
14. Кузнецов И.Н. Информационно-аналитическая работа: Ученое пособие. -М.: Яуза, 2001. - 510 с.
15. Май Манфред. Медіаполітика в інформаційному суспільстві /Видано за підтримки Міжнародного Фонду «Відродження» та Гете Інституту в Україні, 2011. – 286 с.
16. Макаренко Є.А. Європейська інформаційна політика. –К.: Наша культура і наука, 2000. – 367 с.
17. Макаренко Є.А. Інформаційне суспільство, політика, право в програмній діяльності ЮНЕСКО: Монографія. –К.: Наша культура і наука. –2000. – 384 с.
18. Манойло А.В. Государственная информационная политика в особых условиях: Монография. М.: МИФИ, 2003. – 388 с.
19. Маруховський, Олег Олександрович. Інформаційне суспільство: теоретико-концептуальні засади: навч. посіб. для студ. напряму "Міжнародні відносини" спец. "Міжнародна інформація" / О. О. Маруховський ; Університет економіки та права "КРОК". - К. ;, 2007. - 136 с.
20. Міжнародна інформація: навч. посіб. / [М. П. Требін та ін.] ; за ред. проф. М. П. Требіна ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2014. - 335 с.
21. Міжнародна інформація: терміни і коментарі: навч. посіб. / Є. А. Макаренко [та ін.] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Центр вільної преси, 2014. - 479 с.
22. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика: навчальний посібник / Г.Г. Почепцов, С.А. Чукут. - К.: Знання, 2006. - 663 с.
23. Семенов Б.М. Особенности информационно-аналитической работы государственных структур в области внешней политики. - М., 2003. - 314 с.
24. Слободяник, Михайло Семенович. Міжнародна інформація: навч.-метод. посіб. / М. С. Слободяник, М. Б. Проценко ; Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв. - К. : ДАКККіМ, 2007. - 108 с.
25. Тихомирова Є.Б. Паблік рилейшнз у глобалізованому світі. - К.: Наша культура і наука, 2004. - 489с.
26. Information Warfare and Information Operations (IW/IO): A BIBLIOGRAPHY. Compiled by, Greta E. Marlatt Dudle. Revised and updated. Naval Postgraduate School .2012.-772p.

3.2 Дипломатичний протокол та етикет

Основні поняття та історія формування дипломатичного протоколу, церемоніалу та етикету

Зміст термінів „протокол”, “дипломатичний протокол”, “державний протокол” “грата”, “нон грата”, “дуаєн”, “нота”, “вірчі грамоти”, “відкличні грамоти”, “агреман”, “церемонії”, “іmunітет”, “акредитація” та їх походження. Предмет, значення, принципи дипломатичного протоколу. Зміст термінів „міжнародна ввічливість”, „взаємність”, „реторсія”. Складові дипломатичного протоколу та його особливості. Зміст термінів «дипломатичний церемоніал» та «дипломатичний етикет». Історичні джерела формування дипломатичного протоколу і етикету. Костянтин Багрянородний та його твір «Про церемонії візантійського двору». «Загальна інструкція для послів і резидентів, які знаходяться при іноземних дворах» в Речі Посполитій.

Міжнародно-правова база дипломатичного протоколу. Рішення Віденського конгресу 1815 р. Віденський регламент “Положення щодо дипломатичних агентів”. Аахенський протокол 1818 р. Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 р. Віденська конвенція про консульські зносини 1963 р., Конвенція про спеціальні місії, прийнята ГА ООН у 1969 р., Віденська конвенція про представництво держав у їх відносинах із міжнародними організаціями універсального характеру 1975 р. Дипломатичного протокол і церемоніал України. Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні, затверджене Указом Президента України від 10 червня 1993 р. Положення про порядок розміщення дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав і представництв МО в Україні, затверджене постановою КМ України від 27 лютого 1995 р. Положення "Про Державний Протокол і Церемоніал України" від 22 серпня 2002 р.

Значення і роль дипломатичного протоколу і етикету в практичній діяльності сучасного дипломата і політика

Дипломатичний корпус. Дуаєн. Старшинство в дипломатичному корпусі. Старшинство в консульському корпусі. Дипломатичний список. Класи глав дипломатичних представництв та дипломатичні ранги. Місце дипломатичного корпусу на офіційних державних церемоніях.

Початок і закінчення дипломатичної місії. Агреман на прийом глави дипломатичного представництва. Протокольні процедури вручення вірчих (відкличних) грамот.

Зносини дипломатичних представництв з МЗС і зовнішньополітичними відомствами, урядовими установами. Дипломатичні ранги в Україні та порядок їх присвоєння. Закон України Про внесення змін до Закону України "Про дипломатичну службу" № 2911-VI від 11.01.2011 р.

Дипломатичне спілкування

Значення дипломатичних візитів і бесід у дипломатичній практиці. Класифікація дипломатичних візитів. Протокольні та ділові візити. Приватні візити. Національно-культурні особливості здійснення особистих візитів дипломатів. Організаційні заходи щодо підготовки дипломатичних візитів та особливості їх протокольного забезпечення.

Дипломатичні бесіди, їх роль та значення у повсякденній роботі дипломата. Підготовча робота до проведення бесід з різних питань. Особливості звертання та використання мовних трафаретів під час дипломатичної бесіди. Запис бесіди. Дипломатичний щоденник. Особисті візити дружини дипломата, їх роль та значення.

Дипломатична кореспонденція

Офіційна переписка. Послання глав іноземних держав, урядів, прем'єр-міністрів; телеграми глав держави, уряду чи міністерства закордонних справ, обмін кореспонденцією та різними видами дипломатичної документації між відомствами та міністерствами закордонних справ, переписка відомств та міністерств закордонних справ з акредитованими при них іноземними дипломатичними та консульськими представництвами та їх главами, переписка між дипломатичними представництвами різних країн. Вербальна нота. Особиста (підписна) нота. Колективна нота. Маніфест (нота для опублікування). Ультиматум. Пам'ятна записка. Меморандум. Приватний лист напівофіційного характеру. Заява. Міжнародні угоди та договори.

Терміни для позначення різних частин дипломатичної кореспонденції та їх зміст. Протокольні правила дипломатичного листування: використання етикетних

мовних формул, правила титулування адресата, принцип взаємності у виборі форми письмового документа, обов'язковість відповіді.

Дипломатичні прийоми, їх види та протокольні особливості

Дипломатичні прийоми як форма міждержавного спілкування та презентація держави. Класифікація дипломатичних прийомів та особливості їх протокольного забезпечення. Сніданок. Келих шампанського. Келих вина. Фуршет. Коктейль. Обід. Обід-буфет. Вечеря. Жур фікс. Чай. Протокольні особливості різних типів прийомів.

Організаційна підготовка проведення прийомів. Складання списку запрошених та підготовка і розсилка запрошень. Запрошення на прийом високого гостя. Спеціальні запрошення на прийом на честь високого гостя. Правила відповіді на запрошення.

Схеми та правила розсадки на дипломатичних прийомах. Господарі і гості під час дипломатичних прийомів. Особливості застільного етикету під час дипломатичних прийомів. Висловлення подяки за гостинність, виявлену під час прийому.

Протокольнo-організаційне забезпечення візитів вищих державних діячів

Місце і значення візитів на високому та найвищому рівнях у міжнародних відносинах. Класифікація візитів на високому та найвищому рівнях. Підготовка візитів та складання їх програми. Складові програми візиту. Специфіка жіночої програми. Робота підготовчої і передової груп. Підготовка і проведення переговорного процесу. Протокольні норми використання державної символіки.

Етикет державного прапора. Етикет особистого прапора (штандарта). Протокольні й церемоніальні питання прийому вищих посадових осіб іноземних держав. Розсадка в автотранспорті. Кортєж та правила використання державної символіки на автомобілях. Протокольне старшинство в державі. Протокольне старшинство учасників офіційних заходів. Програма дружини високого гостя та інших супроводжуючих осіб. Організація прийомів на честь вищих державних діячів.

Дотримання норм дипломатичного протоколу і етикету як складова іміджу сучасного дипломата і політика

Мовний етикет. Складові невербального комунікативного етикету. Особистий простір (проксеміка) в дипломатичному етикеті. Правила вітань, Правила

цілування руки. Обійми. Вітання з монархами. Вітання в процесі ходи групою на представницьких заходах. Вітання чоловіка і жінки та особливості вітання між жінками. Вітання з представниками духовенства. Особливості представлення та рекомендації. Етикет телефонної розмови. Етикет дарування квітів та прийняття подарунків. Вартість подарунку. Подяка за подарунок. Протокольні подарунки під час візитів державних діячів. Зовнішній вигляд дипломата. Складові зовнішнього вигляду. Діловий чоловічий та жіночий одяг та взуття, аксесуари, прикраси, парфуми та косметика. Етикет тносіння державних нагород та відзнак.

Тема 8. Протокол міжнародних організацій та конференцій.

Дипломатичний протокол в ООН. Служба протоколу і зв'язку як структурний підрозділ Департаменту у справах Генеральної Асамблеї ООН і конференційному управлінню та її функції.

Порядок протокольного старшинства в міжнародних організаціях. Представницька робота постійних представництв країн-членів при МО. Протокол візиту в ООН глави держави або уряду країн-членів ООН. Розміщення делегацій в залах засідань.

Символіка МО. Офіційні і робочі мови МО. Привілеї та імунітети посадових осіб МО, делегацій держав, постійних представників в МО.

Особливості протокольного забезпечення діяльності неурядових міжнародних організацій.

Служба протокольного забезпечення

Міжнародний досвід організації протокольних служб. Моделі протокольних служб країн світу. Структура та функції протокольних підрозділів органів державної влади в Україні. Головний департамент Державного Протоколу та Церемоніалу Адміністрації Президента України та його функції. Протокольний департамент МЗС України.

Протокольна діяльність дипломатичного представництва.

Законодавство України і двосторонні угоди щодо імунітетів та режиму перебування іноземних дипломатів в Україні.

Національні особливості дипломатичного протоколу та етикету

Етнокультурна та етнонаціональна складова в дипломатичній роботі та її значення. Дипломатичний протокол і етикет в дипломатичній практиці європейських країн.

Особливості дипломатичного протоколу і етикету в діяльності дипломатів США.

Національні особливості протоколу і етикету в арабських країнах.

Норми і протокольно-етикетні традиції китайської та японської дипломатії.

Національно-культурні особливості та традиції в дипломатичній діяльності представників латиноамериканських та африканських країн.

Література:

1. Віденська конвенція про дипломатичні зносини. 18 квітня 1961 р.// УРСР у міжнародних відносинах: міжнародні договори, конвенції, угоди та інші акти, учасником яких є Україна. - К., 1966.
2. Віденська конвенція про консульські зносини. 24 квітня 1963 р. // Інформаційно-довідковий бюлетень консульських зносин. - К., 1996.
3. Дипломатичний протокол та етикет: навч. посіб. / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад. О. Є. Шайда]. - Л. : Вид-во Львів. комерц. акад., 2013. - 335 с.
4. Основи дипломатичного протоколу / Г. М. Руденко. - К. : Бліц- Інформ, 1996. - 184 с.
5. Положення про дипломатичне представництво України за кордоном.// Розпорядження Президента України від 22 жовтня 1992 р. № 166/92 .
6. Руденко, Г. М..
7. Сагайдак, Олександра Петрівна. Дипломатичний протокол та етикет: навч. посібник / О. П. Сагайдак ; Львівський національний ун-т. Факультет міжнародних відносин. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К. : Знання, 2006. - 380 с
8. Сагайдак, Олександра Петрівна. Дипломатичний протокол та етикет: підручник / О. П. Сагайдак ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - 2-ге вид., випр. - К. : Знання, 2012. - 262 с.
9. Сагайдак, Олександра Петрівна. Дипломатичний протокол та етикет: підручник / О. П. Сагайдак. - К. : Знання, 2010. - 398 с.
10. Указ президента України від 22 серпня 2002 р. про Державний Протокол й Церемоніал України. Положення про Державний Протокол і Церемоніал України
11. Ціватий В.Г. «Дипломатичний протокол, церемоніал і етикет міжнародної ввічливості». – Київ: Дипломатична академія України при МЗС України, 2016. – 366 с.
12. Чугаєнко, Юрій Олександрович. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет: навч. посіб. / Ю. О. Чугаєнко ; Нац. акад. упр. - К. : Нац. акад. упр., 2011. - 164 с.

13. Шинкаренко, Тетяна Іванівна. Дипломатичний протокол та етикет: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. І. Шинкаренко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - 2-е вид., допов. - К. : Київський університет, 2009. - 296 с.
14. Шинкаренко, Тетяна Іванівна. Мова дипломатичних документів: навч. посіб. / Т. І. Шинкаренко, А. Г. Гуменюк, О. Ю. Ковтун ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Київський університет, 2009. - 112 с

3.3 Міжнародні відносини та світова політика

Міждержавні відносини в давнину

Мета, завдання та основні поняття навчального курсу. Становлення міждержавних відносин на Стародавньому Сході в II тис. до н. е. Розвиток регіональних систем міждержавних відносин на Стародавньому Сході в I тис. до н. е. - V ст. н. е. Середземноморська система міждержавних відносин в VI ст. до н. е. - V ст. н. е.

Міждержавні відносини в добу Середньовіччя

Міждержавні відносини в добу Ранняго Середньовіччя. Регіональні системи міждержавних відносин в XI-XIII ст. Розвиток міждержавних відносин в період ХГУ-ХУ ст. Великі географічні відкриття. Міждержавні відносини в XVI ст.

Вестфальська система міжнародних відносин

Міждержавні відносини в період Тридцятилітньої війни. Вестфальський мир та його наслідки. Вестфальська система міжнародних відносин 1648-1714 рр. Період 1714-1763 рр. Період 1763-1789 рр.

Віденська система міжнародних відносин

Міжнародні відносини під час війн з революційною Францією й імперією Наполеона. Становлення Віденської системи міжнародних відносин. Основні особливості Віденської системи. Етапи розвитку Віденської системи. Етап 1815-1822 рр. Етап 1822-1848 рр. Етап 1848-1871 рр. Етап 1871-1914 рр.

Версальська та Вашингтонська система міжнародних відносин

Міжнародні відносини під час Першої світової війни. Передумови формування повоєнної системи міжнародних відносин. Становлення Версальської та Вашингтонської системи міжнародних відносин. Розвиток Версальської та Вашингтонської системи. Занепад Версальської та Вашингтонської системи

Міжнародні відносини в період Другої світової війни. Формування Ялтинсько-Потсдамської системи міжнародних відносин

Відносини між державами на початку Другої світової війни. Міжнародні відносини під час Другої світової війни. Створення Ялтинсько-Потсдамської системи міжнародних відносин. Особливості Ялтинсько-Потсдамської системи. Виникнення «холодної війни» в міжнародних стосунках

Міжнародні відносини у 50-70-х рр. XX ст.

Розвиток «холодної війни» в міжнародних відносинах. Деколонізація. Рух Неприєднання. Формування розрядки міжнародної напруженості. Період розрядки міжнародної напруженості. Криза політики розрядки в другій половині 70-х рр.

Міжнародні відносини у 80-х рр. XX - на початку XXI ст.

Конфронтація в міжнародних відносинах 1980-1985 рр. Трансформація Ялтинсько-Потсдамської системи. Руйнування соціалістичного табору. Новий світовий порядок. Міжнародні відносини в 90-х рр. XX ст. Міжнародні відносини на початку XXI ст.

Література

1. Алексеев Ю. М, Вертегел А. Г., Козаков О. О. Всесвітня історія: Навч. посіб. - К.: Каравела, 2007. - 240 с.
2. Алексеев Ю. М, Вертегел А. Г., Козаков О. О. Всесвітня історія: Навч. посіб. - К.: Каравела, 2007. - 240 с.
3. Брусиловська О. І., Коваль І. М. Історія міжнародних відносин (сер. III тис. до н. е. -сер. XVII ст. н. е.): навч.-метод. посіб. - Одеса: Одеськ. нац. ун-т імені І. І. Мечникова, 2013. - 188 с
4. Валлерстайн И. Анализ мировых систем и ситуации в современном мире / Пер. с англ. - СПб.: Изд-во «Университетская книга », 2001 - 415 с.
5. Голованов С. О. Всесвітня історія: Навч. посіб. - К.: Каравела, 2007. - 272 с.
6. Дюрозель Ж.-Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів / Пер. з фр. - К.: Основи, 1995.-903 с.
7. Зінченко А. Л. Історія дипломатії: від давнини до Нового часу. - К.: Проза, 2005. -560 с.
8. История международных отношений: Учеб. пособ. / Колл. авт.; под ред. Г. В. Каменской, О. А. Колобова, Э. Г. Соловьева. - М.: Логос, 2007. - 712 с.
9. Іваницька О. П. Історія міжнародних відносин (1918-1945 роки): Навч. посіб. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. - 632 с.
10. Історія міжнародних відносин (від Стародавнього світу до початку XX ст.): Навч. посіб. / Я. Б. Турчин, Р. Б. Демчишак, Т. І.Плазова. - Львів: Вид-во Львів, політехніки, 2013. - 139 с.
11. Киссинджер Г. Дипломатия / Пер. с англ. - М.: Ладомир, 1997. - 848 с.

12. Коппель О. А., Пархомчук О. С. Міжнародні системи. Світова політика. - К.: ФАДА ЛТД, 2001.-224 с.
13. Крушинський В. Ю., Манжола В. А. Міжнародні відносини та світова політика. 1945-1980. Дати. Події. Факти: Навч. посібник. -К.: Либідь, 2007. - 192 с.
14. Крушинський, Вадим Юрійович. Міжнародні відносини та світова політика, 1945-1980: навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл. / В. Ю. Крушинський, В. А. Манжола. - К. : Либідь, 2007. - 191 с.
15. Мировая политика и международные отношения: Учеб. пособ. / Под ред. С. А. Ланцова, В. А. Ачкасова. - СПб.: Питер, 2008.-448 с.
16. Мировая политика: Учеб. пособ. / Под ред. С. В. Картунова. - М.: ГУ-ВШЭ, 2007. -556 с.
17. Міжнародні відносини та світова політика: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [В. Ю. Крушинський та ін. ; за ред. В. А. Манжоли] ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Київський університет, 2010. - 863 с.
18. Недбай, В. В. Світова політика сучасності: навч. посіб. для студентів ВНЗ, що навчаються за спец. "Міжнародні відносини" / В. В. Недбай ; Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. - Миколаїв : Швець В. Д., 2015. - 237 с.
19. Пронь СВ. Міжнародні відносини та зовнішня політика. 1914-1991 роки: Навч. посіб. - Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П. Могили, 2009. - 140 с.
20. Ревякин А. В. История международных отношений в Новое время: Учеб. пособ. -М.: РОССПЭН, 2004. - 262 с.
21. Сарнацький, Олександр Петрович. Міжнародні відносини та світова політика (пер. пол. XVII ст. – 1918 р.): навч. посіб. / [О. П. Сарнацький]. - Запоріжжя : Інтер-М, 2015. - 397 с.
22. Системная история международных отношений в 2-х т. / Под ред. А. Д. Богатурова. Т. 1. События 1918-1945 гг. - М.: Культурная революция, 2006. - 480 с.
23. Тригуб, Петро Микитович. Міжнародні відносини і світова політика: навч.-метод. посіб. / П. М. Тригуб ; Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили, Каф. міжнар. відносин і зовніш. політики. - Миколаїв : Румянцева Г. В. [вид.], 2012. - 197 с.
24. Хижняк І. А. Нова історія міжнародних відносин у системному форматі (1648-1918): Підручник. - К.: Персонал, 2009. - 224 с.
25. Цветков Г. М. Міжнародні відносини й зовнішня політика в 1917-1945рр.: Навч. посіб. - К.: Либідь, 1997. - 232 с.
26. Ціватий В.Г. Дипломатія: теорія, історія, практика / В.Г. Ціватий. – Київ: Дипломатична академія України при МЗС України, 2016. – 396 с.
27. Чекаленко Л. Д., Федуняк С. Г. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): Підручник. - К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. - 464 с.

3.4 Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах

Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах: вступ до курсу

Поняття про інформаційно-аналітичну діяльність у міжнародних відносинах. Основні завдання навчального курсу. Об'єкт та предмет. Основні форми та засоби інформаційно-аналітичної діяльності. Загальна характеристика методів. Проблеми здійснення інформаційно-аналітичної діяльності у міжнародних відносинах

Системний аналіз в інформаційно-аналітичній діяльності в міжнародних відносинах

Системний підхід у дослідженнях міжнародних відносин. Системи. Типи систем. Саморегулювання. Системний аналіз. Структурно-функціональний аналіз. Аналіз систем міжнародних відносин у світовій науці.

Засоби інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах

Види інформації для діяльності в міжнародних відносинах. Класифікації інформації. Фактографічний пошук. Фактологічний пошук. Контент-аналіз. Кількісний (частотний) та якісний контент-аналіз. Індексція елементів. Івент-аналіз. Когнітивне картування.

Аналітична діяльність у сфері міжнародних відносин

Сутність систематизації. Аналітична діяльність у міжнародних відносинах: загальні засади. SWOT – аналіз. Методи експертних оцінок у міжнародних відносинах. Колективні експертні оцінки. Метод сценаріїв. «Дельфійський» метод. Ситуаційний аналіз у міжнародних відносинах.

Організація інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин

Планування інформаційно-аналітичної діяльності (нормативне, загальне, оперативне). Попередній аналіз та зіставлення інформації. Інтерпретація даних. Фактор дезінформації. Оцінка інформації. Вибір методики аналізу. Зберігання даних та їхнє використання. Банк даних. Інформаційна безпека.

Інформаційно-аналітична документація у сфері міжнародних відносин

Формалізація. Загальні принципи підготовки аналітичних документів. Інформаційно-довідкові та аналітичні документи в системі міжнародних відносин. Звіт закордонного представництва. Інформаційна довідка про країну перебування.

Інформаційна довідка щодо стану двосторонніх відносин. Тематична довідка. Огляд преси. Інформаційно-довідкові матеріали.

Література:

1. Аналітика, експертиза, прогнозування: монографія / Є. А. Макаренко, М. М. Рижков, М. А. Ожеван. — К.: Наша культура і наука, 2003. — 614 с.
2. Артемов В. Ю. Основи менеджменту для інформаційних аналітиків: Курс лекцій / В. Ю. Артемов. — К.: КНТ, 2007. — 272 с.
3. Баронін А. С. Аналіз і прогноз у політиці та бізнесі: курс лекцій / А. С. Баронін. — К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2005. — 128 с.
4. Боднар, Ірина Романівна. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб. до самост. вивч. курсу / І. Р. Боднар ; Укоопспілка, Львівська комерційна академія. - Л. : Видавництво Львівської комерційної академії, 2007. - 279 с.
5. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: Навч. посіб. — К.: Університет «Україна», 2014. — 417 с.
6. Варенко, Володимир Михайлович. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. для студентів ВНЗ / В. М. Варенко ; Нац. авіац. ун-т. - Київ : Талком, 2014. - 416 с.
7. Веймер Л. Аналіз політики: концепції і практика. [Пер. с англ.]. / Л. Веймер, Р. Вайнінг. — К.: Основи, 2002. — 654 с.
8. Гогвуд Б. Аналіз політики для реального світу / Б. Гогвуд, Л. Ган; Пер. с англ. — К.: Основи, 2004. — 396 с.
9. Гордієнко П. Л. Стратегічний аналіз: Навчальний посібник / П. Л. Гордієнко. — К.: Алерта, 2006. — 404 с.
10. Гордієнко П. Л. Стратегічний аналіз: Навчальний посібник / П. Л. Гордієнко. — К.: Алерта, 2006. — 404 с.
11. Демидов В.В. Информационно-аналитическая работа. - Новосибирск, 1999. — 111 с.
12. Захарова І. В. Філіпова Л. Я. Основи інформаційно-аналітичної діяльності: Навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2013. — 335 с
13. Згуровський М. З. Основи системного аналізу: Підручник / М. З. Згуровський, Н. Д. Панкратова. — К.: Видавнича група ВНУ, 2007. — 544 с.
14. Зернецька О. В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини / О. В. Зернецька. — К.: Освіта, 1999. — 374 с.
15. Зупарова Л. Б. Аналитико-синтетическая переработка информации: Учебник / Л. Б. Зупарова, Т. А. Зайцева; Под ред. Ю.Н. Столярова. — М.: ФАИР, 2007. — 400 с.
16. Информация. Дипломатия. Психология. — М.: Известия, 2002. — 616 с.

17. Информация: поиск, анализ, защита / Авт.-сост. И. Н. Кузнецов. — Минск: Амалфея, 2004. — 314 с.
18. Костира І. О. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: Навч. посіб. – К.; Чернівці: Букрек, 2013. – 223 с.
19. Костира, Інна О. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Інна Костира ; Київ. нац. ун-т культури і мистец. - К. ; Чернівці : Букрек, 2013. - 223 с.
20. Курносоев Ю. В. Аналітика: методологія, технологія і організація інформаційно-аналітичної роботи: монографія / Ю. В. Курносоев, П. Ю. Конотопов. — М.: РУСАКИ, 2004. — 512 с.
21. Ли В.Ф. Теория международного прогнозирования. // Учебное пособие. – М., 2002. – 155 с.
22. Макаренко Є.А. Міжнародні інформаційні відносини. – К.: Наша культура і наука, 2002. – 452 с.
23. Макаренко Є.А., Рижков М.М., Олесеван М.А. та ін. Аналітика, експертиза, прогнозування. – К., Наша наука і культура, 2003. – 612 с.
24. Політична наука: Методи досліджень: підручник [О.А.Габріелян та ін.]; за ред. О.А. Габріеляна. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 320 с. – (Серія «Альма-матер»).

3.5 Політичне консультування

Поняття та історія розвитку політичного консультування як сфери професійної діяльності

Визначення політичного консультування (предмету курсу). Контекст політичного консультування і зв'язок предмету курсу з іншими дисциплінами і напрямками. Загальна структура курсу. Історія «політичного консультування».

Сутність і складові політичного консультування

Суб'єкти і типологізація політичного консультування. Цілі та завдання «політичного консультування». Функції політичного консалтингу. Форми «політичного консультування».

Види, функції і основні форми політичного консультування

Загальні методологічні види політичного консультування. Функції і цілі політичного консалтингу. Форми «політичного консультування». Професійні вимоги до політичних консультантів. Функції політичних консультантів.

Процес консультування і його основні стадії

Підготовчий етап і цілепокладання. Діагностика проблеми і аналіз наявних ресурсів. Планування і проведення дослідження. Результат роботи консультанта-аналітика.

Загальні методи інформаційно-аналітичної роботи в процесі політичного консультування

Предмет і методи аналізу в політичному консультуванні. Особливості технології аналітичної роботи в сфері державного управління. Забезпечення надійності результатів дослідження.

Спеціальні технології в політичному консультуванні і їх застосування

Огляд спеціальних технологій і методологічних прийомів, що застосовуються в політичному консультуванні. Соціологічні дослідження в політичному консультуванні. Стратегічні і тактичні технологічні прийоми в політичному консультуванні.

Інституційна інфраструктура політичного консультування

Інституційні складові інфраструктури політичного консультування. Міжнародні асоціації і інші організації. Загальнонаціональний рівень інституційної інфраструктури політичного консультування. Мозкові центри (think tanks) як інститути політичного консультування. Приватні і незалежні консалтингові структури.

Політичне консультування в Україні

Історичний розвиток політичного консультування в Україні. Загальні характеристики і особливості сучасного стану політичного консультування в Україні. Основні інституційні складові системи політичного консультування в Україні.

Література

1. Гончаров В.Э. Современное политическое консультирование: Монография. – СПб.: ИВЭСЭП, Знание, 2007. – 220 с.
2. Зоряна Свирид Витоки, сутність та основні підходи до визначення політичного консультування на сучасному етапі// Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку. - випуск 24, 2012. – с 56-61.
3. Прикладні наукові розробки для використання в діяльності працівників органів державної влади та органів місцевого самоврядування / За заг. ред.

- О.Ю.Оболенського, С.В.Сьоміна, А.О.Чемериса, С.В.Загороднюка, О.Л.Приходько, Л.О.Воронько. - К.: Вид-во НАДУ, 2007. - 48 с.
4. Д.В. Новиков С 306 Политическое консультирование: учебное пособие. – Комсомольск-на-Амуре: ФГБОУ ВПО «КНАГТУ», 2013. – 108 с.
  5. Є.О. ЮРЧЕНКО, кандидат політичних наук (Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова) ПОЛІТИЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ У ВИБОРЧОМУ ПРОЦЕСІ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКА ПРАКТИКА // Вісник академії адвокатури України - 1 (17) 2010. – с 12.
  6. Справочник по политическому консультированию [Текст] : [пер. с англ. / С. Р. Авеллино, Д. Битти, Дж. Бове и др.] ; под ред. : Д. Д. Перлматтер ; [авт. предисл. и науч. ред. : А. П. Ситников, Е. Г. Морозова]. Москва : ИМИДЖКонтакт : ИНФРАМ, 2002. XXI, 329 с
  7. Психологія політичного консультивання: Навчальний посібник. Автор-упорядник Н.В. Козловська. - Ставрополь: Вид-во СГУ, 2010. - 228 с.
  8. Телешун С.О., Вировий С.І., Титаренко О.Р., Рейтерович І.В. Науково-практичні рекомендації щодо консультивання та проведення аналітичного дослідження політики. – К.: Видавництво НАДУ, 2007. – 48 с.
  9. Авер'янов В. Б., Алексеенко І. В., Андреев С. С., Антоненко В. Г., Антонюк О. В. Політологічний енциклопедичний словник / НАН України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького; Укр. Асоціація політологів / Ю. С. Шемшученко (відп. ред.), В. П. Горбатенко (упоряд.). — 2-ге вид., допов. і переробл. — К.: Генеза, 2004. — 735 с.
  10. Амелин В. Н., Зотова З. М. Эффективное управление избирательной кампанией / В. Н. Амелин, З. М. Зотова. – М.: РЦОИТ, 2001. – 104 с.
  11. Андросова Л. Политический консалтинг // Л. Андросова. – Пенза: Изд-во Пенз. гос. ун-та, 2007. – С. 52-53.
  12. Вельтман Н., Маршев В., Посадский А. Консалтинг в России: Введение в профессиональные методы работы / Н. Вельтман, В. Маршев, А. Посадский / Под ред. А. Посадского. – М.: Национальный фонд подготовки кадров, 1998. – С. 11-12.
  13. Зосименко И. А. Чернов В. А. Политический консалтинг [курс лекций] / И. А. Зосименко, В. А. Чернов. – Ульяновск: УлГТУ, 2007. – 175 с.
  14. Кудинов О. П., Шипилов Г. А. Диалектика выборов / О. П. Кудинов, Г. А. Шипилов. – М.: ЗАО ПО “МАСТЕР”, 1997. – 250 с.
  15. Литвак Б. Экспертные оценки и принятие решений / Б. Литвак. – М.: Патент, 1996. – 271 с.
  16. Малкин Е., Сучков Е. Основы избирательных технологий и партийного строительства / Е. Малкин, Е. Сучков – М.: “Русская панорама”, 2004. – 480 с.
  17. Морозова Е. Политическое консультирование и избирательный процесс / Е. Г. Морозова. – М.: РЦОИТ, 2001. – 118 с.

3.6 Міжнародні інформаційні системи і технології

Міжнародні телекомунікаційні мережі та системи

Основні поняття міжнародних телекомунікаційних мереж та систем. Прискорення розвитку міжнародних телекомунікаційних мереж на основі використання новітніх технологічних досягнень. Концепції розвитку телекомунікацій в Україні. Спрямованість на досягнення стратегічних інтересів та конкурентоспроможності України на міжнародному ринку. Вигідність географічного положення України з точки зору виходу на цифрові телекомунікаційні мережі країн Європи, Азії, Африки та Північної Америки. Співпраця України з міжнародними організаціями в галузі телекомунікацій. Участь України в міжнародних телекомунікаційних проектах. Підводні, наземні та супутникові системи. Міжнародні проекти ITUR, BSFOCS та TAE.

Уніфіковані комунікації у міжнародному бізнесі

Поняття уніфікованих комунікацій. Огляд рішень світового лідера в галузі уніфікованих комунікацій CISCO Systems Inc. для національної безпеки, космічної галузі, національних агенцій, урядових структур, міжнародної кримінальної поліції. Засоби захисту інформації в міжнародних телекомунікаційних мережах та системах.

Міжнародні платіжні системи та платіжні системи в Internet. Загальні поняття платіжних систем. Платіжні інструменти та учасники платіжної системи. Карткові платіжні системи. Міжнародна платіжна система Diners Club. Міжнародні платіжні системи American Express, Master Card, Visa International. Електронні міжбанківські розрахунки в Україні. Міжнародна електронна система SWIFT. Платіжні системи в Internet, електронні гроші. Електронна платіжна система E-Gold. Електронні платіжні системи PayPal, PayCash. Електронні платіжні системи WebMoney, CyberPlat. Характеристики та приклади застосувань.

Універсальні гібридні та спеціалізовані міжнародні інформаційні системи

Інформаційні системи: класифікація та архітектура. Універсальні та спеціалізовані гібридні інформаційні системи. Структура і призначення інформаційних системи типу ВІДЕОТЕКС та ТЕЛЕКОНФЕРЕНЦІЇ, ТЕЛЕТЕКС та ТЕЛЕТЕКСТ, ЕЛЕКТРОННА ПОШТА.

Науково-технічні інформаційні системи. Владні інформаційні системи

Екологічні інформаційні системи. Геоінформаційні системи. Президентські інформаційні системи. Урядові та парламентські інформаційні системи. Інформаційні системи в наукових дослідженнях.

Інформаційні системи міжнародних організацій. Фінансово-економічні інформаційні системи

Інформаційні системи ООН. Інформаційні системи ЮНЕСКО. Інформаційні системи НАТО. Соціально-політичні інформаційні системи. Правничі інформаційні системи. Міжнародні агенції світу та країн, їх аналіз. Міжнародні агенції новин CNN, BBC, Reuters. Українські агенції, наприклад «УНІАН», «Інтерфакс-Україна», «УКРІНФОРМ» та інші. Банківські інформаційні системи. Інформаційні системи у бізнесі. Фінансові інформаційні системи.

Всесвітня мережа Інтернет. Стандарти та протоколи Інтернет

Структура та принципи Всесвітньої мережі. Характеристика послуг мережі Інтернет. Стандарти Інтернет та джерела стандартів. Міжнародні організації стандартизації в області глобальних комп'ютерних мереж. Адресація в Інтернет. Доменна система імен. Ресурси Інтернет. Інформаційний простір WWW. Основні елементи технології WWW. Пошукові системи. Інтернет-технології в бізнесі. Основи протоколу TCP/IP. Міжмережевий протокол управління передачею TCP. Опис найбільш відомих протоколів стеку TCP/IP. Місце TCP/IP та HTTP в загальній схемі обміну даними. Основи HTTP. HTTP як протокол для доставки файлів. SSL та HTTPS як засіб забезпечення шифрування даних, забезпечення цілісності повідомлень. Кодування, приватні та публічні ключі, цифровий підпис.

Системи електронного документообігу

Система автоматизації документообігу як організаційно-технічна система. Огляд сучасних систем електронного документообігу. Електронний цифровий підпис: поняття, ознаки, правовий статус.

Технології вводу та розпізнавання текстової інформації

Технології аналізу текстової інформації. Контент аналіз. Програми введення текстової та графічної інформації

Cloud Computing як сервіс Інтернет

Концепція «хмарних» технологій. Термінологія. Інфраструктура як послуга. Платформа та програмне забезпечення як послуги. Робоче місце та дані як послуги. «Хмарні» обчислення і віртуалізація. Сервіси: Amazon EC2, Windows Azure, OnLine.

Технології Web 2.0, Web 3.0, Web 4.0.

Хмарні сервіси як новітній вид мережевих послуг. Види та їх застосування. Технології та сервіси Web 2.0, Web 3.0, Web 4.0.

SharePoint як платформа для створення корпоративного порталу

Служби Windows SharePoint Services для сумісного використання інформації і взаємодії користувачів. Поняття вузла SharePoint. Навігація по вузлу. Вікі-вузли. Вузли блогів. Використання служб SharePoint з Outlook MS та Excel.

Web-інтеграції у сфері міжнародного інформаційного обміну

Вплив глобалізації на розвиток транснаціональних корпорацій. Проблеми організації взаємодії територіально-віддалених бізнес партнерів та структурних підрозділів міжнародних корпорацій. Системи спільної роботи. Програмне забезпечення для групової роботи. Засоби електронної комунікації. Інструменти електронних конференцій. Інструменти керування роботи у по групах. Он-лайн бази даних.

Література

1. Биков В.Ю. Відкрите навчальне середовище та сучасні мережні інструменти систем відкритої освіти // Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія №2. Комп'ютерно орієнтовані системи навчання: Зб. наук. праць / Редрада. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2010. – № 9(16). – С. 9-16.
2. Биков В.Ю. Технології хмарних обчислень, ІКТ-аутсорсінг та нові функції ІКТ- підрозділів навчальних закладів і наукових установ // Інформаційні технології в освіті: Зб. наук. праць. Випуск 10. – Херсон: ХДУ, 2011. – № 10. – С. 8-23.
3. Вступ до інформаційної культури та інформаційного права [Текст]: монографія / Цимбалюк В.С., Брижко В.М., Калюжний Р.А, Швець М.Я. та ін. – К.: ІВА, 2003. – 240 с.
4. Головій, В.М. Роль інформаційно-комунікаційних технологій у взаємодії органів влади та громадянського суспільства в Україні [Текст] / В.М. Головій // Держава та регіони. 43 Серія: Державне управління. – 2009. – №1. – С. 48-52.
5. Е-будущее и информационное право [Текст]: монография / Брыжко В.М., Цимбалюк В.С., Орехов А.А., Гальченко О.Н. – К.: «Интеграл», 2002.– 264с.
6. Жалдак М.І., Хомік О.А., Володько І.В., Снігур О.М. Інформаційні технології. Навчально-методичний посібник. К.: 2003. – 194 с.

7. Закон України «Про авторське право і суміжні права» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, N 13, ст.64, зі змінами та доповненнями. Електронний ресурс – режим доступу: <http://library.kr.ua/zakon/zakavtprav.html>
8. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» // Відомості Верховної Ради (ВВР).- 2003.- №36. – ст.275, зі змінами та доповненнями. Електронний ресурс – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
9. Закон України «Про інформацію» //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, N 48, ст.650, зі змінами та доповненнями. Електронний ресурс – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
10. Закон України «Про національну програму інформатизації» // Відомості Верховної Ради (ВВР).- 1998.- №27-28. – ст.181, зі змінами та доповненнями. Електронний ресурс – режим доступу: http://www.dkni.gov.ua/database?field_rozdil_doc_value=3
11. Закон України «Про телекомунікації» // Відомості Верховної Ради (ВВР).- 2004.- №12. – ст.155, зі змінами та доповненнями. Електронний ресурс – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1280-15>
12. Інформаційні системи для сучасних бізнес-аналітиків [Текст]: монографія / Тимашова Л.А., Бондар Л.А., Лещенко В.А., та ін. – К: АПСВ, 2005. – 483 с.
13. Коломієць В.Ф. Міжнародні інформаційні системи: Навчальний посібник. – К.: Видавництво КГУ, 2001. – 458 с.
14. Коломієць В.Ф. Міжнародні інформаційні технології. – К.: ВПЦ „Київський університет“, 2003. – 218 с.
15. Линьов, К.О. Технології електронного врядування [Текст] / К.О. Линьов, І.В. Клименко. – К.: Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2006. – 192 с.
16. Литвиненко, О.В. Інформаційна безпека Європи [Текст] : Конспект лекцій до курсу лекцій для студ. спец. «Міжнародна інформація» спеціалізації «Європейські комунікації» / О.В. Литвиненко/ Київський ун-т ім. Тараса Шевченка. Інститут міжнародних відносин; Центр європейських студій. Кафедра міжнародних комунікацій та зв'язків з громадськістю. – К.: КНУ ім. Т. Шевченка, 1999. – 61 с.

ЗРАЗОК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

(Оберіть правильний варіант відповіді)

1. Який термін використовується для позначення міри невизначеності певної величини?:
  - а) емерджентність
  - б) ентропія
  - в) біфуркація
2. Перша інформаційна революція пов'язана із:

- а) винаходом книгодрукування
- б) винаходом писемності
- в) винаходом радіотелеграфу

3. Одна з найвідоміших «фабрик думок» Корпорація RAND була заснована в:

- а) 1920 р.
- б) 1948 р.
- в) 1980 р.
- г) 2000 р.

9. Інша назва методу експертних оцінок:

- а) івент-аналіз
- б) метод Дельфі
- в) статистичний метод

10. Який вид аналізу не входить у сферу аналітики?:

- а) кореляційний аналіз;
- б) аналіз еліптичних кривих
- в) контент-аналіз;
- г) експертний аналіз;

11. Що із переліченого не входить до критеріїв оцінки корисності інформації:

- а) повнота
- б) обсяг
- в) точність
- г) своєчасність

12. Що із переліченого не є видом аналітичної розвідки:

- а) оперативна розвідка
- б) стратегічна розвідка
- в) фактологічна розвідка

13. Що із переліченого не входить до загальновизнаних вимог до інформаційно-аналітичного продукту?:

- а) релевантність
- б) ілюстративність
- в) достовірність
- г) своєчасність

14. Хто із зазначених осіб є творцем кібернетики?:

- а) Норберт Вінер
- б) Раймон Арон
- в) Ганс Моргентау
- г) Френсіс Фукуяма

15. Статут ООН набув чинності

- а) 12 липня 1945 р.
- б) 24 жовтня 1945 р.

в) 11 січня 1945 р.

16. Перший запуск штучного супутника Землі відбувся:

а) 1950 р.

б) 1957 р.

в) 1971 р.

17. Оберіть найкраще визначення поняття «холодна війна»:

а) стан глобальної конфронтації, що склався у міжнародних відносинах після Другої світової війни, і супроводжувався напругою, гонкою озброєнь і конфліктами;

б) війна із застосуванням виключно звичайних озброєнь;

в) інша назва війни США у В'єтнамі

18. Яка із зазначених систем міжнародних відносин сформувалася після закінчення Другої світової війни?:

а) Вестфальська

б) Ялтинсько-Потсдамська

в) Віденська

19. До постійних членів Ради Безпеки ООН не входить:

а) Китай

б) Федеративна Республіка Німеччина

в) Великобританія

г) США

20. підписанням Вестфальського миру було завершено:

а) Семирічну війну

б) Тридцятилітню війну

в) Війну за іспанську спадщину

г) Столітню війну

21. Візит проїздом це:

а) прибуття іноземного високого гостя в особистих або приватних справах,

б) візит, який має конкретну цільову спрямованість, у тому числі проведення переговорів, консультацій, робочих зустрічей, укладання міжнародних договорів і т.п

в) відносно коротке перебування офіційної делегації або високого гостя в країні, через територію якої він прямує.

22. Повноваження це:

а) документ, який дає право державі або групі держав втручатися у внутрішні справи інших держав

б) документ, який дає виняткові права державі, або групі держав в міжнародній діяльності

в) документ, який свідчить про право особи або осіб, указаних у ньому, вести

переговори, підписувати міжнародні договори, брати участь у конференції, представляти державу в міжнародній організації

23. Головним міжнародно-правовим документом, який регламентує діяльність постійних представників та постійних представництв держав при міжнародних організаціях, делегацій та спостерігачів в органах та на конференціях, що скликаються міжнародною організацією чи під її егідою, є:

- а) "Віденська конвенція про консульські зносини" від 24 квітня 1963 р.
- б) "Аахенський протокол",
- в) Віденська конвенція про дипломатичні зносини, від 18 квітня 1961 р.
- г) Віденська конвенція про представництво держав у їх відносинах із міжнародними організаціями універсального характеру від 14 березня 1975 р.